

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Klaipėda University
Lithuanian Olympic Academy
Gdansk University of Physical Education and Sport
German Sport University Cologne
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

**РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ:
НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали
Міжнародна онлайн-конференція студентів, аспірантів і молодих
вчених

м. Миколаїв
28-29 жовтня 2022 року

УДК 796:37.091.12:005.745"2022"

Р 64

Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, 28 жовтня 2022 року. Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2022. 238 с.

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції: олімпійський рух: спадщина, інновації та перспективи; олімпійський і професійний спорт: актуальні проблеми, перспективи розвитку та взаємодії; фізична активність та фізичне виховання населення різних вікових груп; організаційно-правові, соціально-економічні та культурологічні аспекти розвитку сучасного спорту.

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент, завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.

захворюваності, активізацією суспільної та професійної діяльності дітей з особливими освітніми потребами, покращенням якості їх життя як повноправних членів суспільства. З іншого, адаптивному спорту як соціальному явищу, властиві важливі соціально значущі загальні та специфічні функції [1, 2].

На сьогоднішній день, завдяки фізичному вихованню діти з різноманітними нозологіями мають можливість всебічно реалізувати себе як особистості, не заперечуючи власних здібностей зі здібностями однолітків в навчальній діяльності та соціуму загалом. Фізичне виховання є однією з передумов ефективності розумового, морального, естетичного виховання дітей, дозволяє їх наблизити до фізичної та розумової досконалості. Отже, фізичне виховання є основою всебічного розвитку особистості з освітніми проблемами.

Інклюзивне навчання не лише допомагає дітям з особливими освітніми потребами адаптуватись до суспільного життя, а також дозволяє практично здоровим дітям навчаючись в одному середовищі ставати більш толерантними та відповідальними [3].

Висновки. Фізичне виховання, як соціальне явище, є одним із засобів, спрямованих на покращення адаптації дітей з інклюзією в освітній процес. Завдяки фізичному вихованню покращується здоров'я, психологічний та емоційний стан. Регулярні вправи сприяють покращенню рівня життя, а також формують необхідні рухові вміння та навички, що допоможуть в адаптації до сучасних умов життя. Адаптивне фізичне виховання для дітей з особливими потребами покращує їх адаптацію в освітньому процесі і надає цьому напрямку світоглядний орієнтир.

Список література

1. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А. А., Ткаченко В. Т. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 210 с.
2. Теорія і методика адаптивної фізичної культури : навч.-метод. посібник для студентів / Н. А. Деделюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 68 с.
3. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. 2-ге вид. / Вільчковський Е. С., Курок О. І. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 428 с.

ФУТБОЛ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Гурець Валентин, Сокол О. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна

Футбол (англ. football, «ножний м'яч») – командний вид спорту, в якому метою є забити м'яч у ворота суперника ногами або іншими частинами тіла (окрім рук) більшу кількість разів, ніж команда суперника. В даний час найпопулярніший і наймасовіший вид спорту в світі.

Актуальність. Проаналізувати діяльність спортивних клубів під час воєнних дій. Теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури і джерел інформаційної мережі Інтернет

24 лютого 2022 року, коли перші рашистські ракети впали на Україну, а вибухи лунали і на військовому летовищі м. Луцька, Професійна футбольна ліга з цілком зрозумілих мотивів призупинила Чемпіонат України з футболу в Першій та других лігах. Аналогічне рішення прийняла й Адміністрація УПЛ. «Зважаючи на запровадження воєнного стану та початок бойових дій, Чемпіонат України з футболу серед команд Першої та Другої ліги сезону 2021/2022 було призупинено до прийняття окремого рішення по цьому питанню».

В той час власники футбольних клубів самостійно вирішували, як їм діяти. Більшість призупинили контракти, відправивши футболістів і працівників у відпустки без збереження заробітної платні. Але й за таких екстремальних обставин команди діяли по-різному багато футболістів пішли добровольцями в ТРО ЗСУ, окремі представники луцької «Волині» зайнялися волонтерством, бо який, власне, футбол, коли лунають вибухи, частина України окупована, а на фронті гинуть тисячі захисників держави? Для чого грати у футбол, коли триває війна? У мирний час футбол – це, передусім, розвага для вболівальників. Проте сьогодні в наших домівках війна. Про які розваги ми говоримо? Та ще й без вболівальників на стадіоні... Чи може футбол виконувати сьогодні якусь іншу функцію, яку ми дійсно могли би вважати корисною для суспільства? На мою думку, так. І ця функція – інформаційна.

Сьогодні перемога залежить від наших героїчних військових, від їхньої мужності й самопожертви. Але потрібно погодитись, що війна – це не тільки постріли наших військових. Це також постріли дипломатичної, економічної та інформаційної гармат. І футбол у нашому випадку – якраз інформаційна зброя. Розповсюджувати інформацію про війну – це та користь, яку ми можемо робити задля нашої перемоги.

Інформаційний фронт є не менш важливим, ніж воєнний. Нашим військовим потрібна зброя, ресурси для продовження боротьби. Неохідна потужна зброя – потрібні MLRS, «Гарпуни», HIMARS тощо. Ворог сьогодні не тільки чинить воєнні злочини та агресію, але й веде потужні інформаційні кампанії у Європі та світі. Бо війна втомлює, війна набридає. Ці наративи й надалі інформаційно підтримуватимуться агресором, щоб переконати європейців зупинитись у підтримці України у війні за нашу землю. І нам потрібно бути активнішими, аби переконати світ і його громадян, що «russia – is a terrorist state». На прикладі футболу як одного з найпопулярніших у світі видів спорту відбиваються тенденції не лише його власного розвитку, а й розвитку всього спорту, олімпійського руху.

Соціально-історичний аналіз співвідношення футболу та війни говорить про те, що необхідно враховувати наявний негативний та позитивний досвід даної

взаємодії та цілеспрямовано розвивати футбол для виключно мирних цілей, підтримки гуманізму, збереження олімпійських принципів, вищих людських цінностей як в окремих країнах, так і в усьому світі.

9 квітня «Шахтар» зіграв перший благодійний матч у Афінах з «Олімпіакосом», журналісти влаштували на стадіоні акцію на згадку про 176 дітей, які на той час загинули у війні. Це був окремий сектор, де на сидіннях розклали дитячі іграшки. 176 іграшок. Це було дуже зворушливо.

11 квітня одна з найвпливовіших газет світу New York Times зробила розгорнутий матеріал про цю гру з фото іграшок у секторі. Наступного дня після публікації NYT я отримав купу звернень від різних світових ЗМІ – AFP, Reuters, The Guardian, DW, BBC – щодо коментарів та інтерв'ю про війну в Україні. Це маленький, але, вважаю, переконливий приклад того, як футбол може стати зброєю, як футбол може бути корисним під час війни. Футбол – це потужна інформаційна зброя під час війни. Слава Україні!

Міністерство молоді та спорту затвердило Положення про проведення в Україні змагань з футболу серед команд професійних клубів «Прем'єр-Ліги» та «Професіональної футбольної ліги» сезону 2022/2023 та повідомляє, що окремим розділом до нормативно-правового акта увійшли заходи із забезпечення безпеки проведення змагань. Футбольні матчі організуються з урахуванням безпекової ситуації в окремих регіонах України, на стадіонах, що відповідають вимогам регламентів УАФ, УПЛ, ПФЛ та допущені до проведення матчів в умовах воєнного стану відповідними обласними або Київською міською військовими адміністраціями, Комітетом УАФ з питань стадіонів та безпеки проведення змагань спільно з УПЛ та ПФЛ відповідно. Матчі будуть проводитися без глядачів, за участі акредитованих організатором матчу осіб визначених категорій, включаючи офіційних членів команд-учасниць, персонал оператора спортивної споруди та інших осіб, задіяних в організації матчу. Схеми шляхів евакуації до укриттів або споруд, які можуть використовуватись як укриття, повинні бути розміщені в усіх доступних місцях стадіону (в тому числі у роздягальнях футболістів, мікст-зоні, кімнатах офіційних осіб матчу тощо). Кожен з присутніх на стадіоні під час проведення матчу повинен пройти ознайомчий інструктаж з правил поведінки та дій при виникненні надзвичайної ситуації. Порядок дій має бути прописано у Плані дій на випадок оголошення повітряної тривоги або настання інших надзвичайних ситуацій чи загроз. Відстань до найближчого укриття повинна бути не більше 500 м. У випадку оголошення повітряної тривоги диктор стадіону повинен оголосити: «Увага! Повітряна тривога! Просимо всіх прослідувати в укриття!». Арбітр матчу одразу дає свисток про зупинку матчу та разом з командами прямує до укриття. Зазначу, що професійні футбольні клуби «Прем'єр-Ліги» України будуть змагатися не тільки головними командами, але й командами віком гравців до 19 років. Футбол завжди залишається лише видом спорту, але його іноді використовують як засіб міжнародної чи національної політики.

Висновок:

1. Футбол може стати зброєю, яка може бути корисним під час війни.
2. У той же час, футбол виховує колективізм, почуття товариства, підтримки, взаємовиручки.
3. В одних випадках футбольні матчі служили тимчасовим перемир'ям сторін, в інших випадках стверджували життєстійкість однієї з воюючих сторін, служили приводом для провокації та започаткування військових конфліктів.

Література

1. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В. Футбол, посібник для спортсменів і тренерів, Київ, Олімпійська література, 2005. 128 с.
2. Закаморный С.О., Блинов В.А. Значимость факторов, провоцирующих агрессию в юношеском футболе // Омский научный вестник. 2014. № 4 (131).
3. URL: <https://uaf.ua>
4. URL: <https://uaf.ua/files/biblioteka/Статут-УАФ.pdf>

РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Демидюк Т. В., Шукатка О. В.

*Львівський національний університет імені Івана Франка
Львів, Україна*

Вступ. Формувати фізично загартоване підрастаюче покоління – основне завдання держави. Тому сучасна школа прагне виховати всебічно розвинену особистість, яка вмє ставити перед собою цілі і досягати їх. Молодший шкільний вік – це найсприятливіший період для формування фізичних якостей, за допомогою яких у дітей утворюються навички і звички. На цьому етапі відбувається інтенсивний розвиток організму, проте різко знижується рухова активність школяра. Оскільки, тривалий час діти перебувають у приміщенні, провідною діяльністю стає навчання, яке потребує високої розумової активності, відтак для учнів важливо виробити і вдосконалити низку основних фізичних якостей, які забезпечують високий рівень фізичної підготовленості школяра до виконання різних видів діяльності.

Мета. Здійснити аналіз розвитку фізичних якостей в учнів молодшого шкільного віку.

Методи. Теоретичний аналіз і узагальнення наукової літератури.

Результати. Проблеми розвитку фізичних якостей в учнів молодшого шкільного віку стали предметом наукових пошуків С. Мішина, Ю. Носонової, Л. Рибалко, І. Сидорук, А. Гірака, Т. Гамми, І. Орел, Я. Ширін.

Молодший шкільний вік – це сенситивний період освоєння культури рухів. Дитина повинна добре володіти основними рухами, накопичити значний потенціал фундаментальних рухових вмінь, щоб у майбутньому на цій основі